

ПРОЄКТ

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ПСИХОЛОГІЯ»
ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ
за спеціальністю 053 Психологія
галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки
Кваліфікація: Магістр психології

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою

Кам'янець-Подільського національного
університету імені Івана Огієнка

_____ року, протокол № ____
Голова вченої ради, ректор

_____ С.А. Копилов

Освітньо-професійна програма вводиться в
дію з _____ року

(наказ ректора від _____ року № ____)

Кам'янець-Подільський, ____ р.

Лист погодження
змін до освітньо-професійної програми
«Психологія»

1. Рада із науково-методичної роботи і забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Університету: протокол № ____ від _____ р.

Співголова Ради із науково-методичної роботи і забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Університету _____ В.В. Кобильник

2. Навчально-методичний центр забезпечення якості освіти:

Керівник навчально-методичного центру
забезпечення якості освіти _____ Г.В. Бесарабчук _____ р.

3. Вчена рада факультету спеціальної освіти, психології і соціальної роботи

Протокол № ____ від _____ р.

Голова вченої ради _____ В.І. Співак

4. Науково-методична рада факультету спеціальної освіти, психології і соціальної роботи

Протокол № ____ від _____ р.

Голова науково-методичної ради _____ В.Е. Левицький

5. Декан факультету спеціальної освіти, психології і соціальної роботи

Декан факультету _____ В.І. Співак

6. Кафедра загальної та практичної психології

Протокол № ____ від _____ р.

Завідувач кафедри _____ Л.А. Онуфрієва

Розробники:

Гарант освітньої програми: Онуфрієва Ліана Анатоліївна, завідувач, професор кафедри загальної та практичної психології, доктор психологічних наук, професор, Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

Члени проєктної групи:

1. Гончарук Наталія Миколаївна – доцент кафедри загальної та практичної психології, доктор психологічних наук, доцент, Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

_____ р.

2. Гудима Олександр Васильович – доцент кафедри загальної та практичної психології, кандидат психологічних наук, доцент, Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

_____ р.

3. Чайковська Оксана Миколаївна – доцент кафедри загальної та практичної психології, кандидат психологічних наук, доцент, Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

_____ р.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійну програму розроблено проєктною групою у складі:

1. Онуфрієва Ліана Анатоліївна – завідувач, професор кафедри загальної та практичної психології, доктор психологічних наук, професор, Кам’янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка – керівник проєктної групи (гарант освітньо-професійної програми).
2. Гончарук Наталія Миколаївна – доцент кафедри загальної та практичної психології, доктор психологічних наук, доцент, Кам’янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка.
3. Гудима Олександр Васильович – доцент кафедри загальної та практичної психології, кандидат психологічних наук, доцент, Кам’янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка.
4. Чайковська Оксана Миколаївна – доцент кафедри загальної та практичної психології, кандидат психологічних наук, доцент, Кам’янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка.

Освітньо-професійну програму розроблено на основі стандарту вищої освіти України за спеціальністю 053 «Психологія» галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки для другого (магістерського) рівня вищої освіти, (затверджено наказом МОН України №564 від 24.04.2019 р.).

Рецензенти:

1. Вірна Жанна Петрівна – професор кафедри педагогічної та вікової психології, доктор психологічних наук, професор, Волинський національний університет імені Лесі Українки.

2. Пастух Людмила Василівна – методист Хмельницького обласного навчально-методичного центру психологічної служби, кандидат психологічних наук, доцент кафедри менеджменту та освітніх технологій Хмельницького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти.

3. Мельник Сергій Васильович – начальник відділу освіти Кам’янець-Подільської міської ради Хмельницької області.

1. Профіль освітньо-професійної програми «Психологія» зі спеціальності 053 Психологія

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка факультет спеціальної освіти, психології і соціальної роботи
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Магістр Магістр психології
Офіційна назва освітньо-професійної програми	«Психологія»
Тип диплома та обсяг освітньо-професійної програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік 4 місяці
Наявність акредитації	Акредитаційна комісія України Сертифікат НД № 2384436 Строк дії сертифікату до 1 липня 2022 р.
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень
Передумови	Наявність освітнього ступеня бакалавра
Мова(и) викладання	українська
Термін дії освітньо-професійної програми	До 01 липня 2022 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://kpnu.edu.ua/opp/
2 – Мета освітньо-професійної програми	
Підготувати висококваліфікованого, конкурентоздатного фахівця, спроможного розв'язувати складні задачі і практичні завдання у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення наукових і проєктних досліджень, впровадження інновацій, здійснення професійної діяльності у різних умовах життєдіяльності з урахуванням загальнолюдських цінностей і норм професійної етики психолога.	
3 – Характеристика освітньо-професійної програми	
Предметна область	Галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки Спеціальність – 053 Психологія <i>Об'єкт вивчення:</i> психічні явища, закономірності їх виникнення, функціонування та розвитку; поведінка, діяльність, учинки; взаємодія

	людей у малих і великих соціальних групах; психофізіологічні процеси та механізми, які лежать в основі різних форм психічної активності. <i>Цілі навчання:</i> підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі й практичні завдання у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення наукових і проєктних досліджень та/або здійснення інновацій, характеризується невизначеністю умов і вимог, та здійснення професійної діяльності з урахуванням загальнолюдських цінностей, норм професійної етики психолога. <i>Теоретичний зміст предметної області:</i> поняття психіки, свідомого і несвідомого, поведінки, діяльності, вчинку, спілкування, особистості, індивідуальності; концепції та теорії, що розкривають закономірності виникнення, розвитку та функціонування психіки; психологічні особливості життєвого шляху особистості, взаємодії людей у малих і великих соціальних групах; міжгрупової взаємодії тощо. <i>Методи, методики та технології:</i> методи теоретичного та емпіричного дослідження, валідні, стандартизовані психодіагностичні методики, методи аналізу даних, технології психологічної допомоги (тренінгові, психотерапевтичні, просвітницькі, консультаційні, психодіагностичні та інші). <i>Інструменти та обладнання:</i> психологічні прилади, комп'ютерна техніка, мережеві системи пошуку та обробки інформації; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; мультимедійне обладнання; програми статистичної обробки та візуалізації даних.
Орієнтація освітньо-професійної програми	Освітньо-професійна програма для магістра, з академічною та прикладною орієнтацією підготовки фахівців у сфері психології, здатних розробляти та впроваджувати методи психологічної допомоги клієнтам, які опинились у складних життєвих обставинах; здатних розв'язувати складні професійні задачі і проблеми у широких або мультидисциплінарних контекстах.
Основний фокус освітньо-професійної програми та спеціалізації	Загальна освіта в галузі 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 Психологія. <i>Ключові слова:</i> психологія, психолог, психологічна криза, психотравмуюча ситуація, експеримент, психодіагностика, психологічна служба, психотерапія, опанувальна поведінка.
Особливості освітньо-професійної програми	Інтеграція фахової підготовки в галузі психології у поєднанні з інноваційною, пошуково-дослідницькою, практичною діяльністю. Програма базується на сучасних знаннях законодавства та уявленнях про тенденції, закономірності розвитку психологічної науки. Навчальні дисципліни, наявність виробничих практик, під час яких формуються спеціальні (фахові, предметні) компетентності, необхідні для реалізації практичних задач професійної діяльності, пов'язаних із наданням психологічних послуг клієнтам у складних життєвих ситуаціях. Наявність вибіркового компоненту, який уможливорює здобувачам вищої освіти обирати індивідуальну траєкторію навчання.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Магістр психології має право обіймати посади за Національним класифікатором України (Класифікатор професій ДК 003:2010). 2445.2 – Психолог. Практичний психолог; 1229.6 – Директор інклюзивно-ресурсного центру, директор центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, 2310.2 – Викладач закладу вищої освіти. 1229.7 – Начальник центру (психологічного забезпечення); 2320 – Викладач професійного навчально-виховного закладу; 1143.4 – Вища посадова

	особа громадських організацій (у галузі культури, освіти, благодійності, прав людини тощо); 1143.2 – Вища посадова особа самоврядувальних організацій; 1229.3 – Головний державний соціальний інспектор; 1229.1 – Головний консультант інспектора; 1229.4 – Завідувач лабораторії (освіта); 2429 – Інспектор; 12.10.1 – Керівник (начальник) установ соціального захисту населення; 2419.2 – Консультант; 2340 – Консультант центрального інклюзивно-ресурсного центру; 2445.1 – Молодший науковий співробітник (психологія); 2445.1 – Науковий співробітник (психологія); 2442.1 – Науковий співробітник-консультант (кримінологія); 2412.2 – Фахівець із профорієнтації. Місце працевлаштування. Міністерства і відомства України, структурні підрозділи органів державної влади, заклади освіти, освітні центри, правоохоронні органи, силові структури, пенітенціарні установи, медичні установи, психолого-реабілітаційні центри, комерційні структури, які працюють у сфері надання психологічної допомоги, громадські організації, дошкільні та навчальні заклади освіти; соціально-психологічні центри; політичні організації; приватна практика, багатoproфільні навчально-реабілітаційні центри.	
Подальше навчання	Можливість навчання за програмою третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій у системі післядипломної освіти.	
5 – Викладання та оцінювання		
Викладання та навчання	Студентоцентроване навчання, проблемно-орієнтоване навчання, індивідуальне навчання з елементами самонавчання, інтерактивне навчання. Освітній процес здійснюється у видах навчальних занять: лекцій і мультимедійних лекцій, практичних занять. Передбачено використання: – технологій: дискусійні, проблемні технології навчання, технології дослідницького навчання, технології навчання у співробітництві, студентоцентроване навчання, самонавчання, навчання через виробничу практику; – організаційні форми: колективне, групове та інтегративне навчання; лекції, практичні, самостійна та індивідуальна робота, консультації, колоквиуми; – практична підготовка, написання кваліфікаційних робіт.	
Оцінювання	За 100-бальною шкалою, за шкалою ЄКТС та національною шкалою «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», «зараховано / не зараховано». Для оцінювання використовуються різні форми і методи оцінювання аудиторної та позааудиторної освітньої діяльності: презентації, проєктні роботи, модульні контрольні роботи, тестування, звіти про практику, заліки, усні та письмові екзамени, захист (демонстрація) кваліфікаційної роботи та атестаційний екзамен.	
6 – Програмні компетентності		
Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 01	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
	ЗК 02	Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
	ЗК 03	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
	ЗК 04	Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
	ЗК 05	Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

	ЗК 06	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
	ЗК 07	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
	ЗК 08	Здатність розробляти та управляти проектами.
	ЗК 09	Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
	ЗК 10	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	СК 01	Здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.
	СК 02	Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та / або практичної значущості.
	СК 03	Здатність обирати і застосовувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності.
	СК 04	Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.
	СК 05	Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.
	СК 06	Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.
	СК 07	Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.
	СК 08	Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.
	СК 09	Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.
	СК 10	Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.

7 – Програмні результати навчання

ПР 1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПР 2. Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.

ПР 3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.

ПР 4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.

ПР 5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.

ПР 6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.

ПР 7. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.

ПР 8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.

ПР 9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

ПР 10. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.

ПР 11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до

конкретних ситуацій професійної діяльності.	
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Науково-педагогічні працівники, що залучаються для реалізації освітньо-професійної програми, за кваліфікацією відповідають профілю і напрямку дисциплін, що викладаються. Всі науково-педагогічні працівники мають науковий ступінь, вчене звання, з них: 1 доктор психологічних наук, професор; 1 доктор психологічних наук, доцент; 8 кандидатів психологічних наук, з них – 5 доцентів, які є штатними працівниками університету.
Матеріально-технічне забезпечення	Для підготовки фахівців у наявності навчальні аудиторії, спеціалізовані кабінети для проведення занять з психологічних дисциплін, комп'ютерні класи, мережеві системи пошуку та обробки інформації; бібліотечні ресурси та технології, зокрема, електронні; мультимедійне обладнання; лінгафонні кабінети, спортивні зали, приміщення соціально-побутового спрямування.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Інформаційні та навчально-методичні матеріали розміщено в електронному вигляді на вебсайті кафедри загальної та практичної психології та на офіційному вебсайті університету; нова література і фахові видання представлено в бібліотеці.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Здійснюється у рамках українського освітнього законодавства за кредитно-трансферною системою (обсяг 1 кредиту – 30 годин)
Міжнародна кредитна мобільність	Міжнародна академічна мобільність здобувачів вищої освіти спеціальності 053 Психологія відбувається відповідно до міжнародних угод, укладених між Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка та ЗВО-партнерами.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми «Психологія» та їх логічна послідовність

2.1. Перелік освітніх компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

Шифр за ОПП	Освітні компоненти освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів ЄКТС / навчальних годин	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
1. ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ			
Освітні компоненти загальної підготовки			
ООК 01	Методика наукових досліджень	3/90	залік
ООК 02	Іноземна мова	4/120	залік
Освітні компоненти професійної підготовки			
ООК 03	Психотерапевтичні техніки	5/150	екзамен
ООК 04	Геронтопсихологія	4/120	екзамен
ООК 05	Практикум з психодіагностики	4/120	залік
ООК 06	Теоретико-методологічні проблеми психології	5/150	екзамен
ООК 07	Психологічна служба	4/120	залік
ООК 08	Цифрова грамотність	4/120	залік
ООК 09	Психологія опанувальної поведінки	5/150	екзамен
ООК 10	Класичні експерименти в різних галузях психології	4/120	залік
ООК 11	Актуальні проблеми сучасної психології	4/120	екзамен
ООК 12	Практика:		
ООК 12.01	виробнича практика на посаді психолога	6/180	Диференційо-ваний залік
ООК 12.02	виробнича переддипломна практика	3/90	Диференційо-ваний залік
ООК 13	Кваліфікаційна робота	9/270	
ООК 14	Атестація:	3/90	
ООК 14.01	публічний захист (демонстрація) кваліфікаційної роботи	1,5/45	
ООК 14.02	атестаційний екзамен	1,5/45	
2. ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ			
Освітні компоненти за вибором здобувачів вищої освіти			
ВОК 01	Дисципліна 1	3/90	залік
ВОК 02	Дисципліна 2	4/120	залік
ВОК 03	Дисципліна 3	4/120	залік
ВОК 04	Дисципліна 4	4/120	залік
ВОК 05	Дисципліна 5	4/120	залік
ВОК 06	Дисципліна 6	4/120	залік

ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ГОДИН І КРЕДИТІВ ЄКТС ДЛЯ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРА	90/2700	
---	----------------	--

2.2. Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми

1 курс		2 курс
1 семестр	2 семестр	3 семестр
Освітні компоненти загальної підготовки		
Методика наукових досліджень 3 кред.		
Іноземна мова		
2 кред.	2 кред.	
Освітні компоненти професійної підготовки		
Психологічна служба 4 кред.	Психотерапевтичні техніки 5 кред.	Класичні експерименти в різних галузях психології 4 кред.
Геронтопсихологія 4 кред.	Актуальні проблеми сучасної психології 4 кред.	
Практикум з психодіагностики 4 кред.	Психологія опанувальної поведінки	
	2 кред.	3 кред.
Теоретико-методологічні проблеми психології 5 кред.		
Цифрова грамотність 4 кред.		
Практика		
	Виробнича практика на посаді психолога 6 кред.	Виробнича переддипломна практика 3 кред.
Освітні компоненти за вибором здобувачів вищої освіти		
	Дисципліна 1 3 кред.	
	Дисципліна 2 4 кред.	
	Дисципліна 3 4 кред.	
	Дисципліна 4 4 кред.	
		Дисципліна 5 4 кред.
		Дисципліна 6 4 кред.
Атестація		
		Публічний захист (демонстрація) кваліфікаційної роботи 1,5 кред.
		Атестаційний екзамен

		1,5 кред.
--	--	-----------

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форма атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи та атестаційного екзамену.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота передбачає самостійне розв'язання складної задачі або комплексної проблеми у сфері психології, що супроводжується проведенням досліджень та/або застосуванням інноваційних підходів та характеризується невизначеністю умов і вимог. У кваліфікаційній роботі не може бути академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації. Кваліфікаційна робота має бути розміщена на вебсайті університету або кафедри, або в інституційному репозитарії університету.
Вимоги до публічного захисту	До захисту кваліфікаційної роботи допускаються здобувачі вищої освіти, які успішно та повною мірою виконали навчальний план. Умовою допуску здобувачів вищої освіти до захисту є наявність роботи, оформленої за вимогами, які висуваються до наукових робіт, рішення випускової кафедри про успішний попередній захист, рецензії фахівця із галузі та відгуку наукового керівника. Захист кваліфікаційної роботи відбувається публічно на засіданні екзаменаційної комісії, склад якої затверджується у встановленому порядку закладом вищої освіти.
Вимоги до атестаційного екзамену	Атестаційний екзамен за спеціальністю перевіряє досягнення результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти та цією освітньо-професійною програмою.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми

Програмні компетентності	Компоненти ОПП	ООК 01	О О К 02	ООК 03	О О К 04	ООК 05	О О К 06	ООК 07	О О К 08	ООК 09	О О К 10	ООК 11	О О К 12	О О К 13	О О К 14
ЗК 01		+		+	+	+			+	+	+		+	+	+
ЗК 02						+		+			+			+	+
ЗК 03		+		+			+	+				+		+	+
ЗК 04		+		+			+	+	+			+	+	+	+
ЗК 05								+					+	+	+
ЗК 06					+	+					+		+	+	+
ЗК 07		+		+	+		+	+		+	+	+	+	+	+
ЗК 08							+					+		+	+
ЗК 09					+					+		+		+	+
ЗК 10			+												
СК 01		+							+			+		+	+
СК 02		+				+					+			+	+
СК 03						+					+		+	+	+
СК 04				+		+							+	+	+
СК 05								+				+	+	+	+
СК 06			+						+	+				+	+
СК 07		+			+		+	+				+		+	+
СК 08		+		+	+	+	+	+		+				+	+
СК 09				+		+				+	+			+	+
СК 10					+	+			+	+				+	+

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПР) відповідними компонентами освітньо-професійної програми

Компоненти ОПП Програмні результати навчання	ООК 01	О О К 02	ООК 03	О О К 04	ООК 05	О О К 06	ООК 07	О О К 08	ООК 09	О О К 10	ООК 11	О О К 12	О О К 13	О О К 14
ПР 01	+			+		+		+	+	+	+		+	+
ПР 02	+				+		+			+		+	+	+
ПР 03	+	+			+		+			+		+	+	+
ПР 04			+	+			+		+			+	+	+
ПР 05			+				+					+	+	+
ПР 06		+					+		+			+	+	+
ПР 07	+				+					+		+	+	+
ПР 08						+					+		+	+
ПР 09			+	+			+		+				+	+
ПР 10	+					+					+		+	+
ПР 11			+	+	+	+					+		+	+